

HUR PÅVERKAR UTVECKLINGEN I NORTHVOLT SKELLEFTEÅ OCH VÄSTERBOTTEN?

Prognoser för alternativa scenarier
2025 - 2030

Reasonadvise AB

I samarbete med WSP Sverige AB

Telefon: 0730 370 723

E-post: goran@reasonadvise.se

Webb: www.reasonadvise.se

 Reasonadvise
Rådgivning med ett syfte

Innehåll

Förord.....	3
Sammanfattning	4
Inledning.....	6
Bakgrund	6
Uppdraget.....	8
Metoder och genomförande	8
Scenarierna	10
Scenario 0 - Referensscenario	11
Scenario 1 - Rekonstruktionen lyckas.....	11
Scenario 2a - Konkurs, men nya ägare tar över.....	11
Scenario 2b - Konkurs och nedläggning	11
Resultaten från scenariomodellerna	12
Scenariernas effekter på sysselsättningen.....	12
Scenariernas effekter på befolkningsutvecklingen	16
Scenariernas effekter på den ekonomiska tillväxten i regionen	18
Scenariernas effekter på den offentliga ekonomin	19
Andra effekter.....	22
Följdeffekter som inte hanteras i scenarierna.....	22
Effekter på förtroenden	23
Slutsatser och rekommendationer	25

Förord

Denna rapport har tagits fram av Reasonadvise AB, i samarbete med WSP Sverige AB, på uppdrag av Region Västerbotten.

Ansvariga konsulter har varit Göran Hallin (Reasonadvise AB) och Per Lindberg (WSP Sverige AB). I kvalitetssäkringen har även Anders Axelsson och Peter Bjerkesjö, WSP Sverige deltagit. Göran Hallin har varit ansvarig uppdragsledare.

Arbetet har genomförts under november - december 2024. Arbetet har löpande stämts av med en grupp representanter för beställaren, Skellefteå kommun, Länsstyrelsen i Västerbottens län samt Sveriges kommuner och regioner.

Sammanfattning

I november 2024 ansökte Northvolt om rekonstruktion under den amerikanska konkurslagstiftningens "Chapter 11".

Denna rapport har studerat tänkbara effekter av tre möjliga framtida scenarier för utvecklingen vid Northvolt i Skellefteå. De tre scenarierna innebär att rekonstruktionen lyckas, att Northvolt tvingas i konkurs men nya ägare fortsätter verksamheten i Skellefteå eller att Northvolt tvingas i konkurs och verksamheten läggs ner. Arbetet med rapporten har genomförts under november och december 2024.

Studien har med hjälp av det regionala analys- och prognosverktyget Raps beräknat effekterna av de tre scenarierna på sysselsättning, befolkningsutveckling, regional ekonomi och skatter i Skellefteå kommun och Västerbottens län. Tidsperspektivet i beräkningarna har varit 2024 - 2030.

Resultaten är snarlika oavsett vilken variabel vi studerar, vilket beror på att de olika variablerna har en hög grad av inbördes beroende. Resultaten visar att effekterna av en rekonstruktion (scenario 1) och en konkurs med ny ägare (scenario 2a) är relativt lika, med en relativt begränsad och tillfällig nedgång under 2025 - 2026, som sedan följs av en relativt snabb återhämtning fram till 2030.

Effekterna av konkurs med nedläggning som följd (scenario 2b) är mer omfattande och långvarigt negativa, såväl för sysselsättning, befolkning, regional ekonomi och skatteintäkter.

Resultaten visar också på betydande skillnader mellan effekterna på Skellefteå kommun jämfört med på Västerbottens län, men även länet påverkas på ett noterbart sätt i de flesta scenarier.

Tabellen nedan sammanfattar några av de viktigaste resultaten från scenariomodelleringen för perioden i sin helhet, uppdelat på Skellefteå kommun och Västerbottens län. Som framgår är ett scenario med konkurs och nedläggning (Scenario 2b) det som ger de största samlade effekterna. I det scenariot förväntas sysselsättningen minska med drygt 3 700 personer, befolkningen med drygt 4 250 och skatteintäkterna med 267 mkr räknat för år 2030 jämfört med 2024 i Skellefteå kommun. I Västerbottens län handlar det istället om att ökningarna blir mindre än de skulle ha varit. Den ackumulerade effekten (för samtliga sex analyserade år) av påverkan på skatteintäkterna för Skellefteå kommun enligt scenario 2b kan komma att uppgå till omkring 1 mdr. kronor i minskade intäkter.

Tabell Samlade effekter, förändring scenario för scenario, 2024 - 2030

Scenario	Sysselsättning, antal		Befolkning, antal		Skatteintäkter, mkr.*	
	Skellefteå	Västerbotten	Skellefteå	Västerbotten	Skellefteå	Region Västerbotten
1	- 363	+ 8 112	+ 271	+ 11 181	+ 36	+ 405
2a	- 497	+7 948	+ 98	+ 10 814	+ 24	+ 393
2b	- 3 712	+ 4 015	- 4 253	+ 1 995	- 267	+ 100

*Skatteeffekten i absoluta tal är beräknad för Region Västerbotten. Även övriga kommuner i regionen påverkas.

För Skellefteå kommun kan man alltså förvänta sig en påtagligt negativ, långvarig och i flera avseenden tilltagande negativ påverkan av framför allt Scenario 2b, dvs. av en nedläggning av fabriken i Skellefteå. Denna påverkan slår brett mot hela kommunen, såväl mot sysselsättning, befolkningsutveckling och kommunens ekonomi.

Jämför vi utvecklingen i scenario 1 och 2a med den vi skulle ha haft om Northvolt hade kunnat fortsätta enligt tidigare planer (referensscenariot) så är slutsatsen att skillnaderna främst gäller i det kortare perspektivet medan varken en rekonstruktion eller konkurs med ny ägare snabbt på plats långsiktigt innebär någon större skillnad jämfört med tidigare planerad utveckling.

Rapporten diskuterar också andra mer kvalitativa effekter, som framför allt består av följd effekter på företag som drabbats genom konkursen och rekonstruktionen. Vår bedömning är att den typen av effekter sannolikt är relativt begränsade. Det finns även en betydande risk för olika former av förtroendeskador som kan drabba såväl ett Northvolt som klarar rekonstruktionen, som en ny ägare eller mer generellt andra företag i den gröna omställningen eller bara andra företag i Skellefteå. Förtroendeskadan kan också drabba Skellefteå som kommun och i någon mån även Västerbotten som län.

Handlingsutrymmet för kommun och region är på många sätt begränsat i den här typen av skeenden. Men det finns viktiga åtgärder att vidta, främst för att minska risken för ett scenario 2b och för att minska effekterna av följd effekter och förtroendeskador. Våra huvudrekommendationer är:

- Kommunen, regionen och andra involverade parter bör nyttja alla möjligheter man har för att så många som möjligt ska välja att stanna kvar som anställda i Northvolt och i Skellefteå under rekonstruktionen.
- Kommunen, regionen och andra involverade parter bör verka för att minska de olika typer av följd effekter och förtroendeskador som utvecklingen hittills har utlöst, t.ex. genom att stödja fordringsägare drabbade av konkurs eller rekonstruktion.
- Långsiktigt åter stärka förtroendet för Skellefteå och Västerbotten, genom att fortsätta planeringen för framtida investeringar i den gröna omställningen.
- Fortsätta dialogen med regeringen, bl.a. om hanteringen av de förtroendeskador som uppstått för framför allt investeringar i den gröna omställningen gällande riskfördelningen mellan stat och kommun i samband med stora investeringsprojekt och om staten med exempelvis kreditgarantier kan minska behovet av en riskpremie från framtida leverantörer i den gröna omställningens investeringar.
- I dialog med regeringen ha en hög beredskap för att kunna hantera även ett scenario som innebär en nedläggning.

Inledning

Bakgrund

Northvolt grundas 2015 av Peter Carlsson under namnet SGF Energy. Carlsson har en bakgrund från bland annat Tesla och såg att det fanns en möjlighet att utveckla en batterifabrik i Sverige och Europa för en fordonsindustri som behöver ställa om. Att minska den europeiska fordonsindustrins beroende av bland andra Kina, att använda "grön" fossilfri energi och nyttja inhemska råmaterial i produktionen var bärande tankar bakom idén.

Harald Mix, genom bolaget Vargas, var en av de första att investera. Energimyndigheten och Vinnova bidrog tidigt med lån och förstudiemedel. Under 2017 meddelar bolaget sitt beslut att dess första batterifabrik - Northvolt Ett - ska byggas i Skellefteå, samtidigt som en forskningsanläggning ska byggas i Västerås. Två år senare, 2019, påbörjas arbetena med Northvolt Ett på Bergsbyns industriområde i Skellefteå.

Figur 1 Northvolt Ett, vid Bergsbyn Skellefteå

Foto: Northvolt

Beslutet att etablera en batterifabrik i Skellefteå kommer att få en stor påverkan på kommunen, dess arbetsmarknad, infrastruktur, bostadsmarknad, service, mm. Tidigt står det klart att en investering med möjlighet att skapa omkring 4 000 nya direkta jobb i en kommun med cirka 75 000 invånare kommer innebära både utmaningar och möjligheter. Som regionforskaren Lars Westin vid Umeå Universitet uttryckte det:

"Dels finns en direkt effekt. Det kommer igång ett byggande som genererar verksamhet i kommunen. Marknaden och människor får en signal om att det kan bli jobb här. Sen finns också indirekta effekter. Det blir mer människor och mer pengar i omlopp, via bland annat hotell och handel," (Skelleftea.se)

Sedan dess har utvecklingen i Skellefteå varit snabb och ställt betydande krav på kommunen. Förutom investeringar i anslutande infrastruktur till Bergsbyns industriområde har kommunen gjort flera andra investeringar för att möta kraven på ökad inflyttning och en växande befolkning.

År 2020 är merparten av fabriken färdigställd och i slutet av 2021 inleds produktionen. Northvolt tecknar också ordrar från bl.a. Volkswagen, BMW, Porsche och Scania. Northvolt planerar samtidigt för fler fabriker, bl.a. i Borlänge, Göteborg (tillsammans med Volvo Cars) och i Kanada.

Från 2023 uppenbarar sig flera problem för Northvolt. Det viktigaste är att uppskalningen av produktionen i Skellefteå går långsamt. Detta innebär också att Northvolt behöver få tillgång till mer kapital, vilket visar sig vara svårare än tidigare. I slutet av 2023 och under 2024 rapporteras i media om problem i arbetsmiljö och säkerhet något som riskerar att ytterligare försena uppskalningen av produktionen.

Under 2024 meddelar BMW att man drar tillbaka en tidigare lagd order, värd över 2 mdr USD. Under sommaren aviserar Northvolt att den planerade utbyggnaden av en katodfabrik i Borlänge inte blir av. Senare under sommaren lägger Northvolt ett stort varsel omfattande cirka 1 200 personer i Skellefteå. I oktober sätts dotterbolaget Northvolt Expansion, som har svarat för uppbyggnaden av Northvolt Ett, i konkurs med fordringar på över 6 mdr SEK. Samtidigt blir förhandlingarna om de lagda varslen klara och totalt får nästan 1 150 personer besked om att de kommer få lämna Northvolt i Skellefteå.

Efter flera försök att resa nytt kapital under hösten 2024 ansöker Northvolt i november om rekonstruktion och konkursskydd hos United States Bankruptcy Court for the Southern District of Texas (USA), under den amerikanska konkurslagstiftningen (ett s.k. Chapter 11-förfarande). Målet med rekonstruktionen är att frigöra kapital, säkra den långsiktiga kapitalförsörjningen och rädda fabriken i bl.a. Skellefteå. Fokus under rekonstruktionen är också att fortsätta arbetet mot full produktion.

Att företaget väljer rekonstruktion under den amerikanska konkurslagen har flera fördelar, den viktigaste är att det inte är säkert att en rekonstruktion enligt svensk lag hade beviljats. En nackdel med den amerikanska processen är att den svenska statliga lönegarantin inte kan lösas ut under rekonstruktionsprocessen. Northvolt meddelar dock att valet av en amerikansk rekonstruktionsprocess inte utesluter att man i ett kommande skede också ansöker om rekonstruktion enligt svensk lag.

Uppdraget

Den här rapporten har beställts av Region Västerbotten, i samarbete med Skellefteå kommun och Länsstyrelsen i Västerbottens län. Syftet är att analysera de möjliga ekonomiska konsekvenserna av utvecklingen i Northvolt (Skellefteå) för kommunen och länet under de närmaste åren, fram till 2030.

Uppdraget har innefattat att göra en analys utifrån några olika antaganden eller scenarier för den framtida utvecklingen av Northvolt. Scenarierna ska minst innehålla ett alternativ där fabriken drivs vidare (antingen av Northvolt eller en annan ägare) och ett alternativ där fabriken läggs ned.

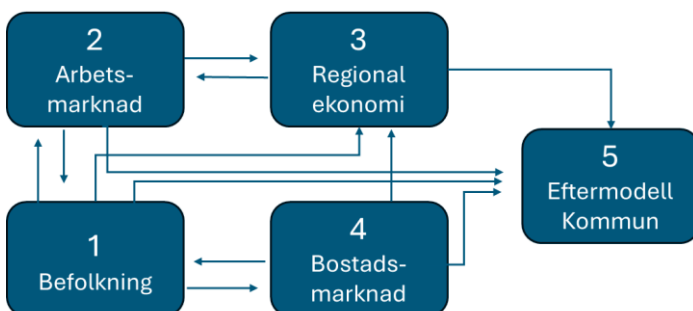
Scenarierna ska beskriva utvecklingen från idag fram till 2030 och omfatta fyra huvudsakliga variabler, sysselsättning, befolkningsutveckling, ekonomisk aktivitet (BRP) och effekter på skatteintäkter för kommunen och regionen.

Metoder och genomförande

I den här rapporten har vi i huvudsak använt oss av det regionala analys- och prognosverktyget Raps. Raps tillhandahålls och utvecklas av Tillväxtverket och WSP Sverige är en av de licensierade användarna. WSP:s konsulter har genom åren även i hög grad bidragit till utvecklingen av Raps olika prognosmoduler, liksom till kompetensutvecklingen för andra Raps-användare.

Raps är speciellt framtaget för att göra analyser på regional och kommunal nivå. I Raps kan man skapa prognoser med utgångspunkt från en extern påverkan av det regionala ekonomiska systemet, till exempel i form av en investering eller nedläggning. Raps använder regional statistik, ekonomisk teori och historiska samband för att göra prognoser om framtiden. I Raps är den inomregionala (inomkommunala) dynamiken inbyggd, dvs. Raps tar hänsyn till var exempelvis en investering sker, beräknar vilka dynamiska effekter detta får på olika branscher, på in- och utpendling, kommunens och regionens ekonomi mm. I figuren nedan illustreras vilka huvudmodulerna i Raps är och hur de påverkar varandra.

Figur 2 Schematisk skiss över Raps modellens delar

Källa: Tillväxtverket

Då Raps bygger på statistik och historiska samband har modellen svårt att fullt ut ta hänsyn till väldigt omfattande och omvälvande förändringar, såsom en *väldigt* stor investering. Ett av underlagen i Raps är SCB:s befolkningsprognoser, som även de har svårt att hantera snabba och omvälvande utvecklings skeenden. I SCB:s befolkningsprognos har man systematiskt underskattat tillväxten i befolkningen i Skellefteå kommun under de senaste 4 - 5 åren. Investeringarna bygger i Raps-modellen på Konjunkturinstitutets (KI:s) långtidsprognoser och även där underskattar man förväntade investeringar i kommunen och regionen, åtminstone i jämförelse med de kända investeringsplaner som både privata och offentliga aktörer har offentliggjort de senaste åren. Detta gäller både prognoser som avser den snabba expansionen och sådana som rör eventuella neddragningar i denna. Därför finns ett behov av att justera vissa av ingångsvärdena i Raps om man ska göra prognoser kopplade till skeenden som det i Skellefteå.

I det här uppdraget har vi utgått från ett utvecklingsarbete inom Raps som WSP tidigare under 2024 genomfört för Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar (Tillväxtanalys, Rapport 2024:12). I det arbetet var ett syfte att justera Raps utifrån kända investeringar i de två nordligaste länen som kan bedömas som extraordinära och därför inte kan antas inkluderade i KI:s långtidsprognos. För det syftet sammanställdes en lista med sådana investeringar. Med den listan som utgångspunkt har vi i detta uppdrag dragit ifrån investeringar som ligger utanför Västerbotten, lagt till och dragit ifrån kända förändringar i dessa investeringar i relation till den tidigare rapporten samt justerat ned nivån för hur stor del av vindkraftinvesteringarna som kan anses som "extraordinära" (dvs. inte redan inkluderade i KI:s prognoser och därmed i Raps.). Omräknat i antalet extraordinära arbetstillfällen och fördelat per år ger det följande (tabell 1).

Tabell 1 Bedömda antal arbetstillfällen per år för extra-ordinära investeringar i Västerbottens län 2024 - 2030

År	Boliden Rönnskär	Norrbottnia Umeå	Norrbottnia Skellefteå	Skellefteå Hamn	Vind	Skellefteå- kraft/Sky- kraft
2024	400	0	0	450	188	0
2025	450	200	0	450	188	0
2026	500	200	0	450	188	0
2027	0	200	100	450	188	1 000
2028	0	200	150	0	188	1 000
2029	0	200	200	0	188	200
2030	0	200	200	0	188	200

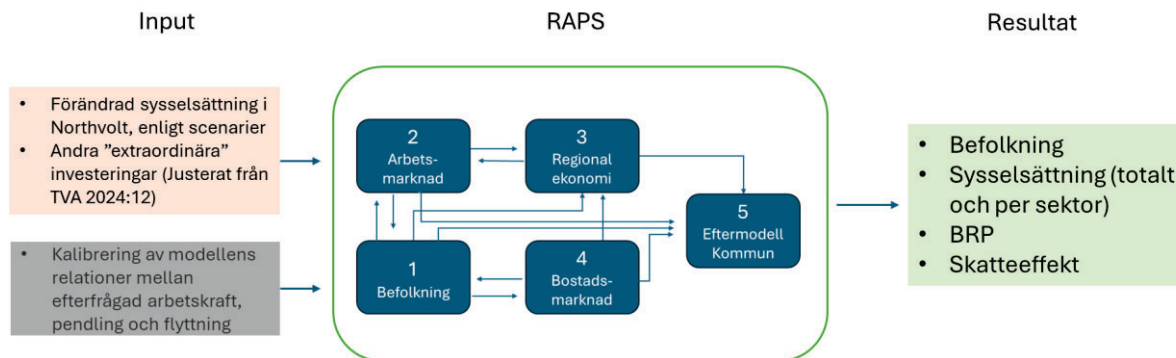
Källa: Bearbetning av Tillväxtanalys 2024:12, Egna antaganden och dialog med uppdragsgivaren.

Ytterligare en kalibrering har därefter gjorts i Raps. Det handlar om vissa antaganden om in-/utflyttning som krävs vid den här typen av omfattande investeringar. Givet SCB:s befolkningsframskrivning från 2024 samt realistiska antaganden om maximal framtida inpendling och maximalt regionalt arbetskraftsdeltagande, uppstår fortfarande en framtida "brist" på arbetskraft i relation till den modellberäknade efterfrågan. Den resterande bristen skapar ett behov av inflyttning, vilket är grunden till det flyttscenario som använts i referensscenario 0. Med utgångspunkt i den befolkningsökning som de extraordinära investeringarna antas ge upphov till har därför Raps-modellen kalibrerats för att fånga denna dynamik i de olika scenarierna.

Utöver det har vi även justerat beräkningarna med uppdaterade data för den faktiska befolkningsutvecklingen i Skellefteå kommun och Västerbottens län, fram till tredje kvartalet 2024.

Figuren nedan sammanfattar hur vi har använt och kalibrerat Raps i detta uppdrag.

Figur 3 Vår kalibrering av Raps för detta uppdrag

Ytterligare antaganden och metoder redovisas i förekommande fall i anslutning till beräkningen för de olika prognoserna.

Alla prognoser över den framtida utvecklingen av den här typen av faktorer är notoriskt osäkra. Osäkerheterna är av två typer, endogena dvs. inneboende i modellerna, och exogena, dvs. de antaganden som används som input i modellerna är svårbedömda och har stor påverkan på resultaten. Osäkerheten gäller i högsta grad även de prognoser och scenarier som presenteras i denna rapport. Resultaten behöver därför tolkas med stor försiktighet. Snarare är det riktningar och övergripande omfattning än detaljerade siffror som är värdet med sådana här modellberäkningar.

En annan egenskap som prognoser och scenarier över den framtida utvecklingen har är att de också påverkar framtiden. En prognos kan i det avseendet sätta igång ett agerande som antingen förstärker eller motverkar den framtid som prognosen indikerar.

Scenarierna

Uppdraget har genomförts som en scenarioanalys, där tre scenarier över olika framtida utvecklingar har analyserats, mot bakgrund av ett referensscenario. Referensscenariot är tänkt att spegla den utveckling vi hade kunnat förvänta oss om inte Northvolt hamnat i de finansiella svårigheter som uppenbarats och accelererats under 2024. Tanken med referensscenariot är att det ska spegla den utveckling mot vilken kommunen och andra aktörer har planerat under senare år (fram till och med i somras). Det är viktigt att komma ihåg att referensscenariot trots detta innebär en lägre nivå för exempelvis sysselsättningen genom att arbetskraftsbehovet vid Northvolt har minskat i takt med att Northvolt Expansions byggtreprenader färdigställts.

Den huvudsakliga scenarioskiljande variabeln är den förväntade utvecklingen av antalet anställda vid Northvolt Ett. Vi har utgått från att antalet anställda i Northvolt Ett i Skellefteå i utgångsläget var 3 800 före de neddragningar som annonserats och beslutats under 2024. Vi har också antagit att full produktion innebär att antalet anställda uppgår till 2 500 personer. Det är väsentligt lägre än de cirka 4 000 personer som tidigare har uppgivits som ett förväntat antal anställda. Det är även färre än sommarens nivå om 3 800. Minskningen är något större än det som motsvaras av antalet

uppsagda i Skellefteå. Vårt antagande om den lägre nivån grundar sig i en bedömning av vad som kan anses vara ett realistiskt antal utifrån möjligheterna att skapa en lönsam fabrik.

Nedan presenterar vi innebörden i de fyra scenarierna inklusive referensscenariot.

Scenario 0 – Referensscenario

I referensscenariot är antagandet som nämnts att produktionen etableras i full skala under 2025, men att antalet anställda ändå behöver justeras ner från dagens (fiktiva) nivå till cirka 2 500 för att nå lönsamhet. Vi har antagit att antalet anställda i detta scenario justeras ned i jämn takt över perioden.

Scenario 1 – Rekonstruktionen lyckas

Scenario 1 utgår från att rekonstruktionen lyckas och att produktionen kan fortsätta och skalas upp under de närmaste åren. Samtidigt har vi antagit att rekonstruktionen leder till att det förutom de beslutade uppsägningarna också blir fler som väljer att lämna Northvolt Ett under det första året. Vi antar att Northvolt lyckas att rekrytera upp till 2 500 anställda till 2028.

Scenario 2a – Konkurs, men nya ägare tar över

Scenario 2a utgår från att rekonstruktionen misslyckas och att ett konkursförfarande inleds under 2025. I scenariot antar vi dock att en annan aktör köper upp den delen av konkursboet som rör Northvolt Ett med ambitionen att återstarta produktionen så snart som möjligt. Antagandet bygger på att en av de största tillgångarna i Northvolt Ett är att produktionen defacto har inletts och att steget till en uppskalad produktion är kortare än i flera av de framtida konkurrenterna (både inom och utom Northvoltkoncernen).

I scenariot har vi antagit att antalet anställda minskar till 0 under 2025, men att konkursen löser ut den statliga lönegarantin, varför möjligheterna för den nya ägaren att ”återanställa” en betydande del av personalen har bedömts vara goda. Vi antar att antalet anställda kan uppgå till cirka 2 000 redan under 2026 för att därefter successivt växa och nå upp till 2 400 (nära vad som bedömts krävas för full kapacitet) år 2030.

Scenario 2b – Konkurs och nedläggning

Scenario 2b utgår även det från att rekonstruktionen misslyckas och att konkurs inleds under 2025. I det här scenariot misslyckas konkursförvaltarna med att finna någon som är beredd att ta över produktionen och tillgångarna kommer därför att säljas. Antalet anställda blir därför 0 från 2025 och under resten av perioden. Lönegarantin påverkar inkomsterna under 2025.

Tabellen visar de grundläggande antagandena om sysselsättningsutvecklingen i Northvolt Ett.

Tabell 2 Scenarioöversikt - Grundläggande antaganden

Scenario	Antaganden om antalet sysselsatta i Northvolt Ett Skellefteå i de olika scenarierna, per år.						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0: Jämförelsesscenario	3 800	3 580	3 370	3 150	2 930	2 716	2 500
1 Rekonstruktion	3 800	2 200	2 300	2 400	2 500	2 500	2 500
2a Konkurs – nya ägare	3 800	0	2 000	2 100	2 200	2 300	2 400
2b Konkurs - nedläggning	3 800	0	0	0	0	0	0

(Egna bedömningar, avstämda med uppdragsgivaren)

Resultaten från scenariomodellerna

Resultaten från analysen kan delas in i en kvantitativ del som vi kallar resultat från scenariomodeller och en kvalitativ resonerande del. I det här avsnittet presenterar vi resultaten från de kvantitativa scenariomodellerna.

Analysresultaten presenteras för sysselsättningsutveckling, befolkningsutveckling, regionalekonomi och skatteeffekter. Vi följer den indelningen i detta kapitel.

Scenariernas effekter på sysselsättningen

I det här avsnittet studerar vi effekterna av de fyra scenarierna (inklusive referensscenariot) på sysselsättningen i länet och i Skellefteå kommun.

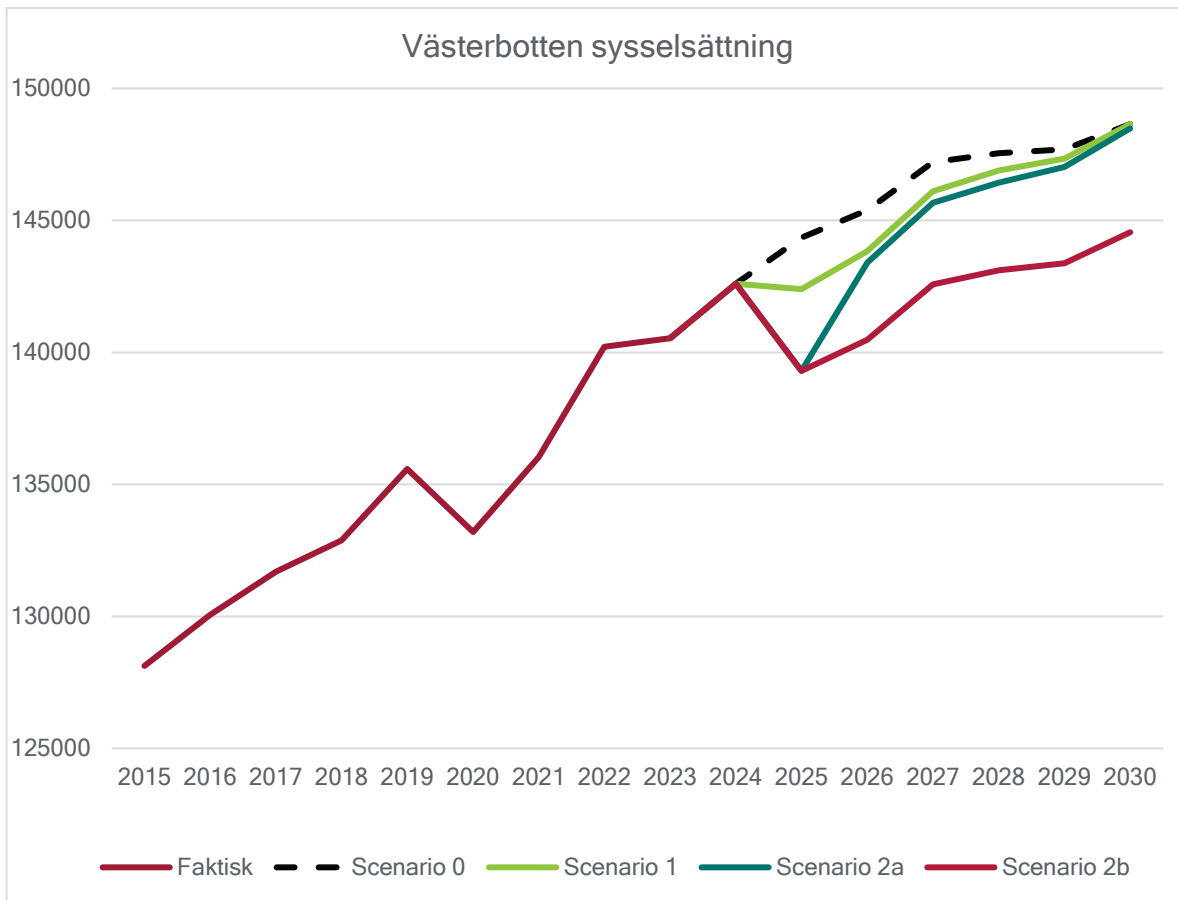
Diagrammet visar att sysselsättningen i termer av antal sysselsatta i länet har ökat snabbt sedan 2015 och framåt. I referensscenariot visar resultatet av modellkörningen att sysselsättningen hade fortsatt öka under hela analysperioden (fram till och med 2030), men att ökningstakten hade avtagit från 2027.

I scenario 1 bryts ökningen under 2025, men minskningen i sysselsättningen blir begränsad i omfattning och tid. Från 2026 ser vi återigen en ökande sysselsättning som fortgår under resterande del av analysperioden. I scenario 1 närmar sig sysselsättningsnivån den för referensscenariot mot slutet av analysperioden och förväntas uppgå till drygt 148 700 år 2030.

I scenario 2a förväntas sysselsättningen i länet initialt minska med cirka 2 500 personer, dvs. med mer än i scenario 1. Även detta scenario präglas dock av en relativt snabb återhämtning och sysselsättningen förväntas vara tillbaka på 2024 års nivå år 2026. Även scenario 2a ansluter till nivån för referensscenariot vid periodens slut.

Scenario 2b påverkar sysselsättningen mer långsiktigt negativt. Nedgången i sysselsättningen för 2025 blir ungefär den samma som i scenario 2a. Däremot blir återhämtningen långsammare än i alla de övriga scenarierna och når inte upp till dagens nivåer förrän 2029. År 2030 skiljer det omkring 4 000 sysselsatta mellan å ena sidan scenario 2a och alla de övriga scenarierna, även om antalet sysselsatta år 2030 är ungefär 2 000 fler än idag.

Figur 4 Scenarioberäkнад utveckling av sysselsättningen i Västerbottens län, antal sysselsatta

(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

När vi fokuserar utvecklingen i Skellefteå kommun kan vi notera att effekterna, naturligt nog, blir större för kommunen än för länet i sin helhet.

Diagrammet visar att sysselsättningen i termer av antalet sysselsatta i kommunen har ökat snabbt sedan 2015. Ökningen kan sägas ha varit extrem från 2020 till 2024. I referensscenariot visar resultatet från modellkörningen att sysselsättningen förväntades öka långsammare från idag till 2027, för att därefter minska fram till 2030. Vid 2030 förväntades sysselsättningen i referensscenariot ha varit ungefär den samma som 2025.

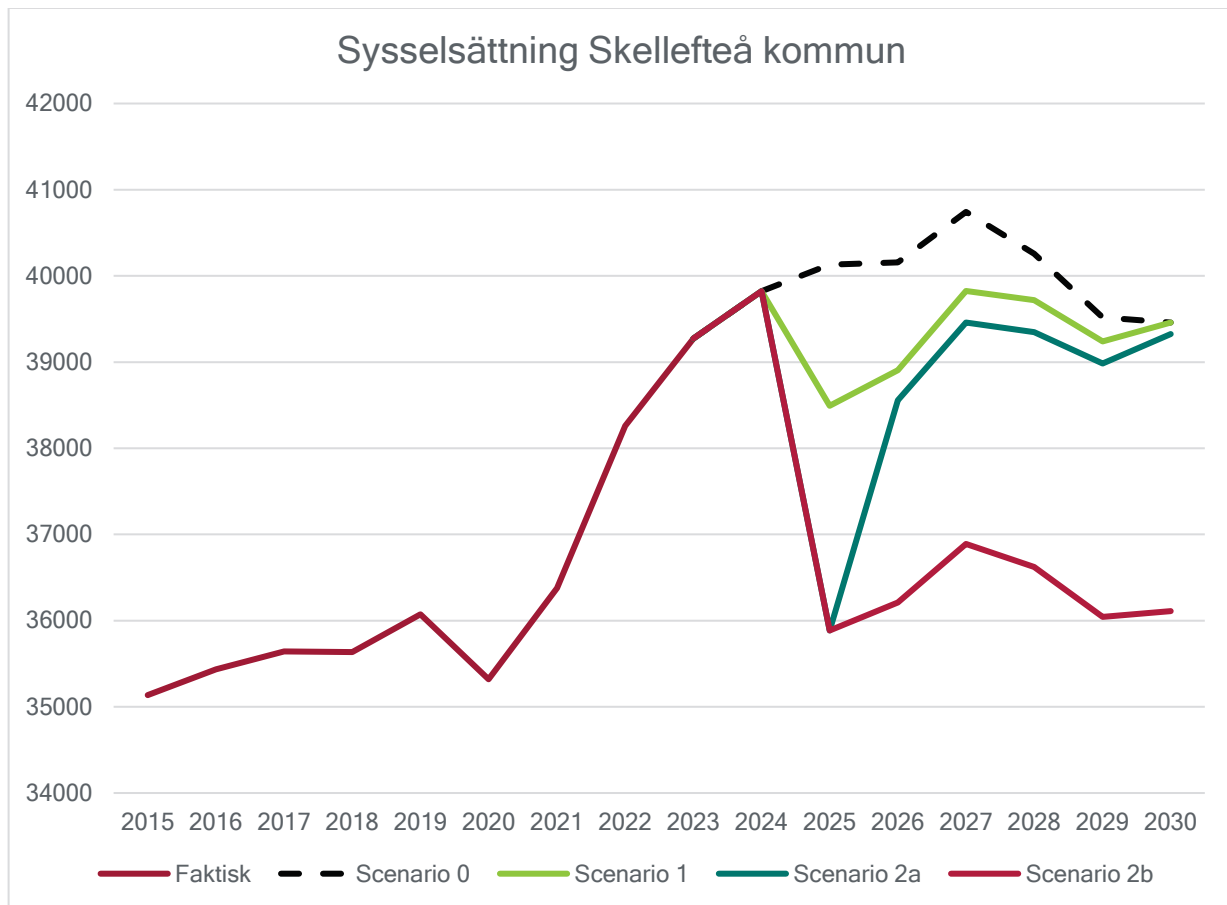
I alla våra tre huvudscenarier förbyts utvecklingen i negativa trender från 2025. För scenario 1 blir minskningen i sysselsättningen begränsad i omfattning och tid, år 2025 förväntas sysselsättningen vara ungefär 1 400 personer lägre än idag. Sysselsättningen, i scenario 1, återhämtar sig dock under 2026 och 2027 och är 2027 åter på dagens nivå. Efter 2027 förväntas sysselsättningen förbli oförändrad på denna nivå.

I scenario 2a förväntas sysselsättningen i kommunen initialt sjunka med nästan 4 000 sysselsatta, dvs. betydligt mer än i scenario 1. Även detta scenario präglas dock av en snabb återhämtning och sysselsättningen förväntas ansluta till den i scenario 1 från omkring 2026. Därefter följs sysselsättningen i scenario 2a och scenario 1 åt under hela analysperioden om än på en något lägre nivå för scenario 2a.

Scenario 2b påverkar sysselsättningen mer långsiktigt. Nedgången i sysselsättningen för 2025 blir i princip den samma som för scenario 2a. Däremot blir återhämtningen långsammare än i de övriga scenarierna. År 2030 skiljer det omkring 3 200 sysselsatta mellan å ena sidan scenario 2b

och alla de övriga scenarierna. Jämfört med idag förväntas sysselsättningen vara cirka 3 700 personer lägre.

Figur 5 Scenarioberäkning utveckling av sysselsättningen i Västerbottens län, antal sysselsatta

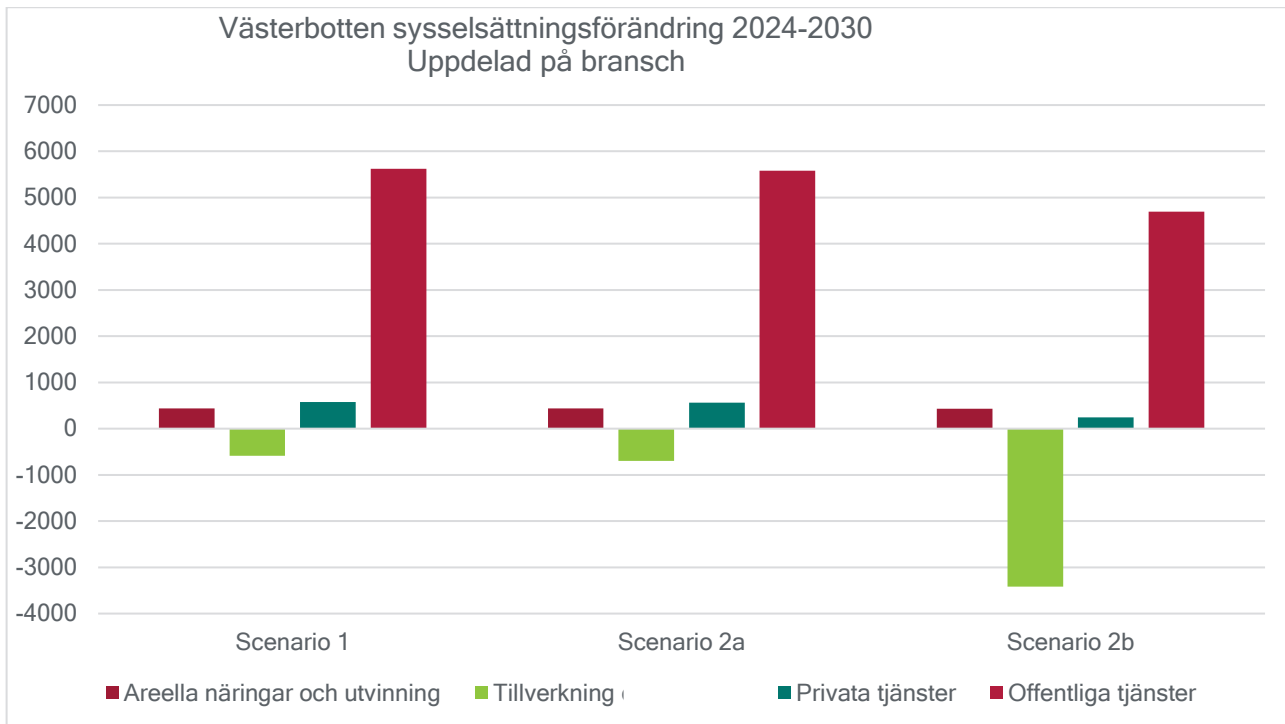
(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

En del i uppdraget har också varit att bedöma effekterna på sysselsättningen i olika branscher. Detta har vi gjort för de tre huvudscenarierna (ej för referensscenariot). Vi har dessutom valt att redovisa resultaten i grova branschaggregat för att inte känsligheten ska bli för stor. Fyra branschaggregat presenteras: Areella näringar & utvinning, Tillverkning, Privata tjänster samt Offentliga tjänster. Scenarioresultaten redovisas som förändring i absoluta tal mellan 2024 och 2030.

För Västerbottens län framgår resultaten i figuren nedan. Alla tre scenarier innebär en minskad sysselsättning inom tillverkning. I scenario 2b minskar sysselsättningen under perioden med 3 400 personer. I de två övriga scenarierna - 2a och 1 - minskar sysselsättningen inom tillverkning med knappt 700 respektive knappt 600 personer över perioden.

I övriga branscher ökar sysselsättningen i alla scenarier. Den största ökningen har vi för offentliga tjänster där sysselsättningen förväntas öka med knappt 4 700 (i scenario 2b) och drygt 5 600 (i scenario 1) personer under perioden. Sysselsättningen i privata tjänster förväntas öka med mellan 245 personer (i scenario 2b) och knappt 580 personer (i scenario 1). För areella näringar och utvinning är ökningen strax under 440 personer och skillnaden mellan scenarierna är väldigt liten.

Figur 6 Scenarioberäknad utveckling av sysselsättningen i olika branschaggregat i Västerbottens län, förändrat antal sysselsatta mellan 2024 och 2030

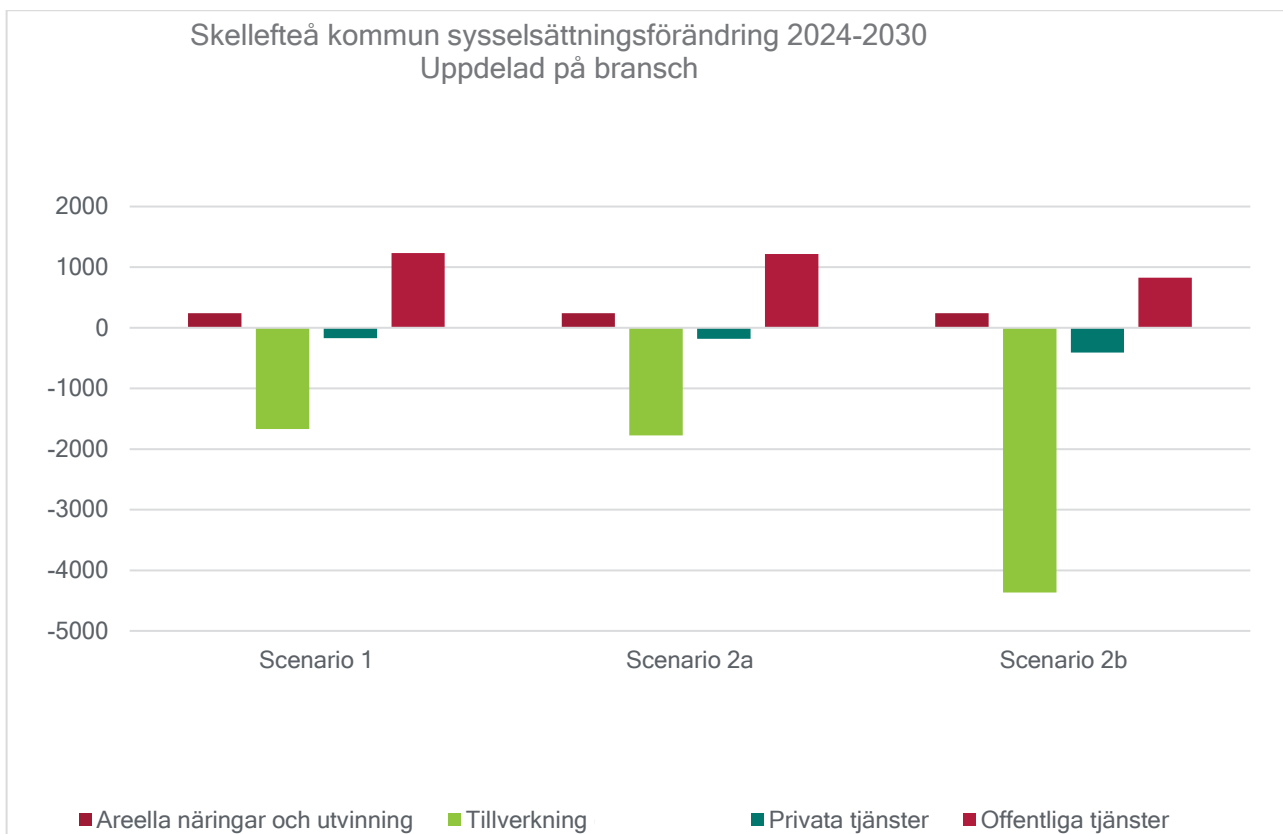
(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

I figuren nedan presenteras motsvarande resultat för Skellefteå kommun. Här ser vi, återigen naturligt nog, att effekterna av utvecklingen får ett större genomslag. Vi ser att sysselsättningen minskar inom både tillverkning och privata tjänster i alla tre scenarier. Den största minskningen sker förstås inom tillverkning.

I scenario 1 minskar sysselsättningen inom tillverkning med cirka 1 660 personer. I scenario 2a är minskningen närmare 1 800 personer och i scenario 2b uppgår den till nära 4 400 sysselsatta.

För övriga branscher minskar sysselsättningen i privata tjänster med mellan 170 personer (i scenario 1) och drygt 400 (scenario 2b). Areella näringar och utvinning påverkas i mindre utsträckning och ligger under perioden på en ökning med omkring 240 sysselsatta oavsett scenario. Inom offentliga tjänster växer också sysselsättningen under perioden, med mellan drygt 800 (i scenario 2b) och drygt 1 200 (i scenario 1).

Figur 7 Scenarioberäknad utveckling av sysselsättningen i olika branschaggregat i Skellefteå kommun, förändrat antal sysselsatta mellan 2024 och 2030

(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

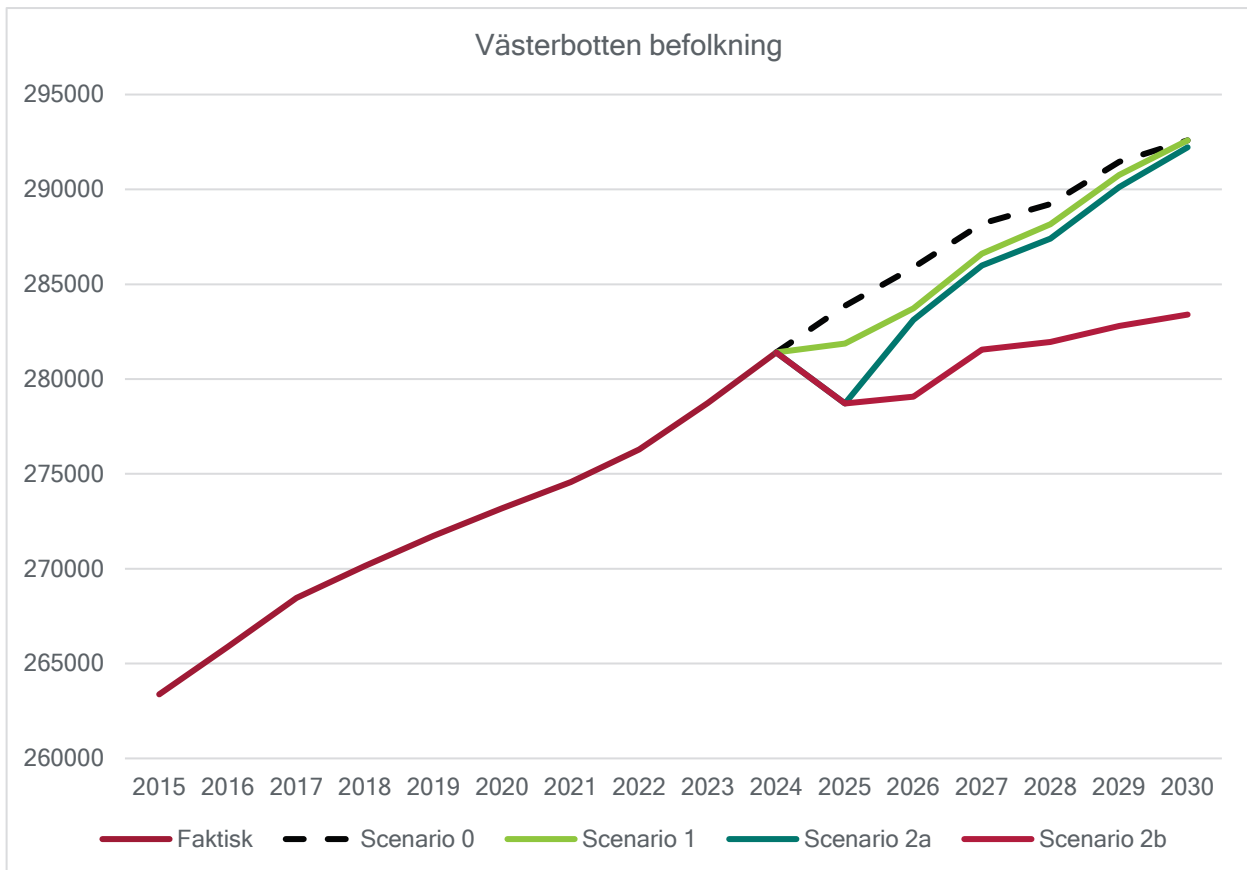
Scenariernas effekter på befolkningsutvecklingen

Vad får då scenarierna för effekter på befolkningsutvecklingen, i länet och i Skellefteå kommun? Som tidigare förväntas naturligt nog påverkan bli som störst i Skellefteå kommun medan effekterna i länet tenderar att "jämnas ut". Västerbotten uppvisar en stadig befolkningsökning från 2015 fram till idag. Befolkningen har vuxit från omkring 263 tusen till 281 tusen invånare. Längre har Umeå med grannkommuner varit ensam motor för befolkningsutvecklingen i länet, men sen omkring 2020 har även Skellefteå varit ett draglok för länets befolkningsutveckling.

För länet förväntas befolkningsutvecklingen i scenarierna 1 och 2a innebära en mindre påverkan under åren 2025 och i viss mån 2026. Från 2027 och framåt förväntas befolkningen åter växa i ungefär den takt som den skulle ha vuxit i vårt referensscenario. I referensscenariot, scenario 1 och scenario 2a förväntas befolkningen år 2030 uppgå till drygt 292 tusen invånare, dvs. ungefär elva tusen fler än i idag.

För scenario 2b blir påverkan på länets befolkningsutveckling negativ och bestående under hela analysperioden. Fram till 2026 minskar befolkningen med omkring 1 600 personer. Därefter ökar befolkningen igen, men i en långsammare takt än vi sett tidigare. År 2030 är befolkningen cirka 200 personer större än idag.

Figur 8 Scenarioberäknad utveckling av folkmängden i Västerbottens län, antal invånare

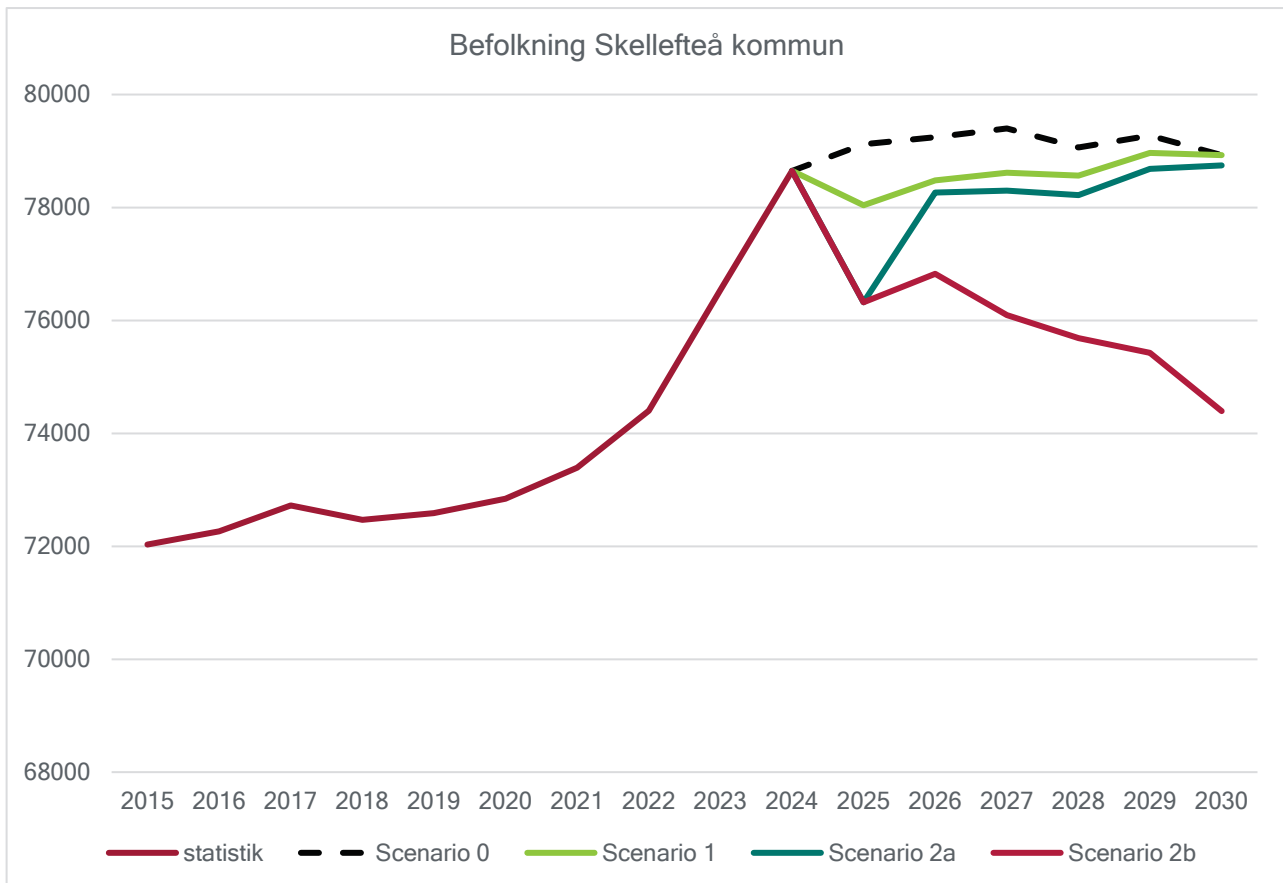
(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

Skellefteås befolkning växer långsamt under perioden mellan 2015 och 2020, men från 2020 och fram till idag är tillväxten mycket snabb och Skellefteå har under vissa år hört till de snabbast växande kommunerna i hela landet.

Alla tre scenarierna innebär dock att den snabba befolkningstillväxten bryts under 2025. Även i referensscenariot skulle tillväxten ha bromsat in betydligt, jämfört med utvecklingen under de senaste åren. Scenario 1 och 2 innebär en minskande befolkning under 2025, men att minskningen sen övergår i en återhämtning och växande befolkning. Från 2026 förväntas befolkningen bara vara marginellt lägre än idag. Därefter uppvisar båda scenarierna i princip en oförändrad befolkning fram till 2030 då befolkningen stannar på knappt 78 800 invånare, dvs något högre än dagens nivå.

I scenario 2b får vi en snabb minskning under 2026, som sen fortsätter om än i långsammare takt hela perioden fram till 2030. Jämför vi befolkningen 2030 i scenario 3 med den i övriga scenarier så är antalet invånare i Skellefteå i scenario 2b drygt 4 400 färre än i övriga scenarier. Det innebär också att det är drygt 4 200 personer under dagens faktiska invånarantal.

Figur 9 Scenarioberäkнад utveckling av folkmängden i Skellefteå kommun, antal invånare

(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

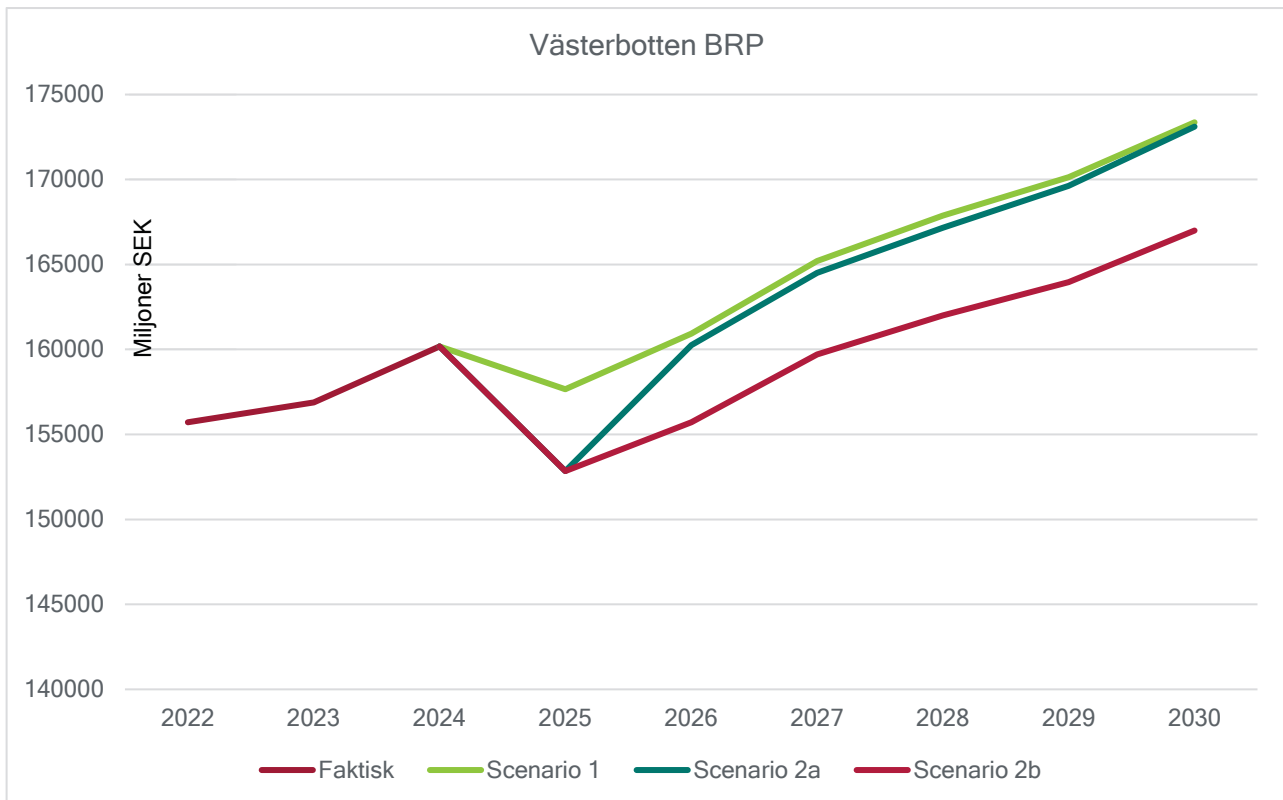
Scenariernas effekter på den ekonomiska tillväxten i regionen

Vi har även analyserat påverkan på den ekonomiska tillväxten, mätt som bruttoregionprodukt. Beräkningarna är som de övriga Raps-grundade och avser effekten på regional nivå, dvs. Västerbottens län.

Resultaten visar att påverkan på den ekonomiska utvecklingen är påtaglig även på länsnivå. För scenario 1 är påverkan måttlig men innebär ändå att BRP minskar med närmare 2 procent mellan 2024 och 2025. För scenario 2a och 2b förväntas minskningen bli över 4 procent under samma period.

I alla scenarierna återgår utvecklingen till tillväxt från 2026. I scenarierna 1 och 2a är BRP cirka 13 mdr högre 2030 än idag. I scenario 2b är BRP 2030 knappt 7 mdr högre än idag.

Figur 10 Scenarioberäknad utveckling av Bruttoregionprodukten i Västerbottens län, miljoner SEK

(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

Scenariernas effekter på den offentliga ekonomin

Avslutningsvis har vi beräknat scenariernas påverkan på den offentliga ekonomin.

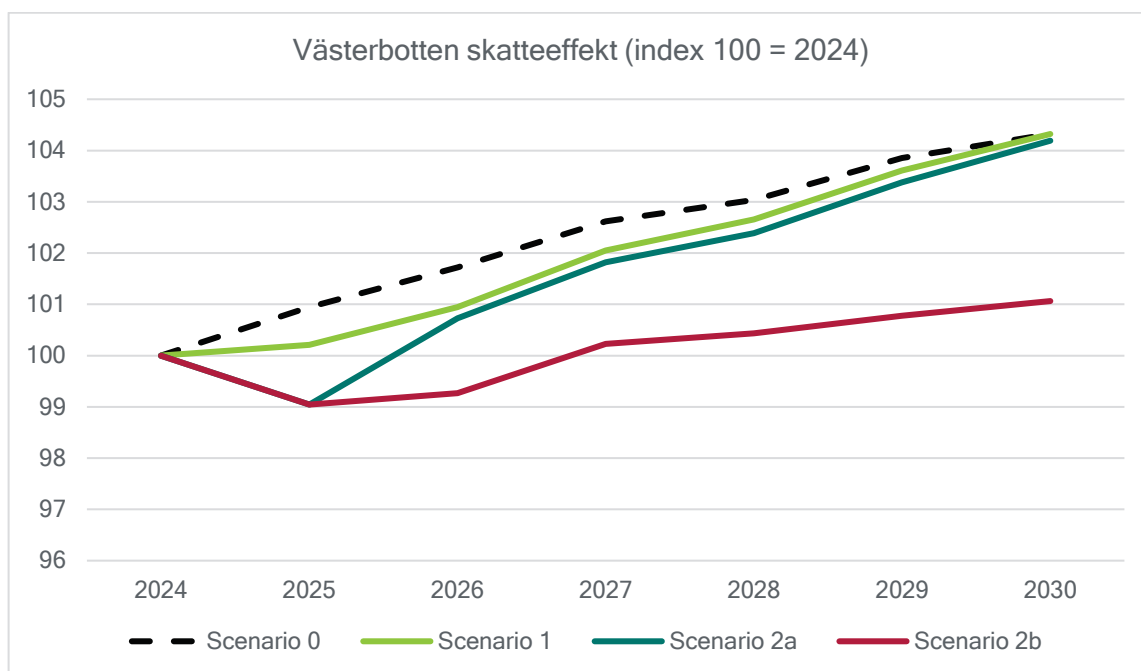
Våra beräkningar utgår från de regionala/kommunala skatteintäkterna, som beräknas i Raps som en konstant av den beräknade beskattningsbara inkomsten. Skatteintäkterna har sedan justerats för margineffekten av inkomstförändringar i den kommunala inkomstutjämnningen (del av skatteutjämnningssystemet). Det som redovisas i scenarierna är således effekten på de kommunala och kommunala/regionala intäkterna från skatter och inkomstutjämningsdelen i den kommunala skatteutjämnningen. Det betyder att de delar av skatteutjämnningssystemet som rör exempelvis kostnadsutjämnning och LSS-bidrag inte har inkluderats. Men den största delen av utjämnningssystemet - och den som kan förutsättas påverkas mest i scenarierna - är inkluderad. Resultaten visas i form av relativ förändring genom ett index där 2024 = 100.

För Västerbottens län ser vi att de offentliga inkomsterna i kommunerna (och regionen) påverkas av alla tre scenarierna. Jämfört med referensscenariot får vi initialt en negativ påverkan redan från 2025. I scenario 1 blir inkomsterna för kommuner och region oförändrade. I Scenarierna 2a och 2b får vi en minskning med omkring 1 procent år 2025, jämfört med 2024. Detta ska då jämföras med referensscenariots prognosticerade ökning om 1 procent för 2025.

I scenarierna 1 och 2a sker en återhämtning från 2026 och vid periodens slut 2030 uppvisar referensscenariot, scenario 1 och scenario 2a alla en ökning jämfört med idag på omkring 4 procent. Scenario 2b däremot uppvisar en mer negativ utveckling. Visserligen sker det även i det

scenariot en återhämtning från minskningen 2025, Men år 2030 är intäkterna bara 1 procent högre än 2024, dvs. 3 procent lägre än i övriga scenarier.

Figur 11 Scenarioberäknad utveckling av kommunernas och regionens skatteintäkter i Västerbottens län, index, 2024=100.

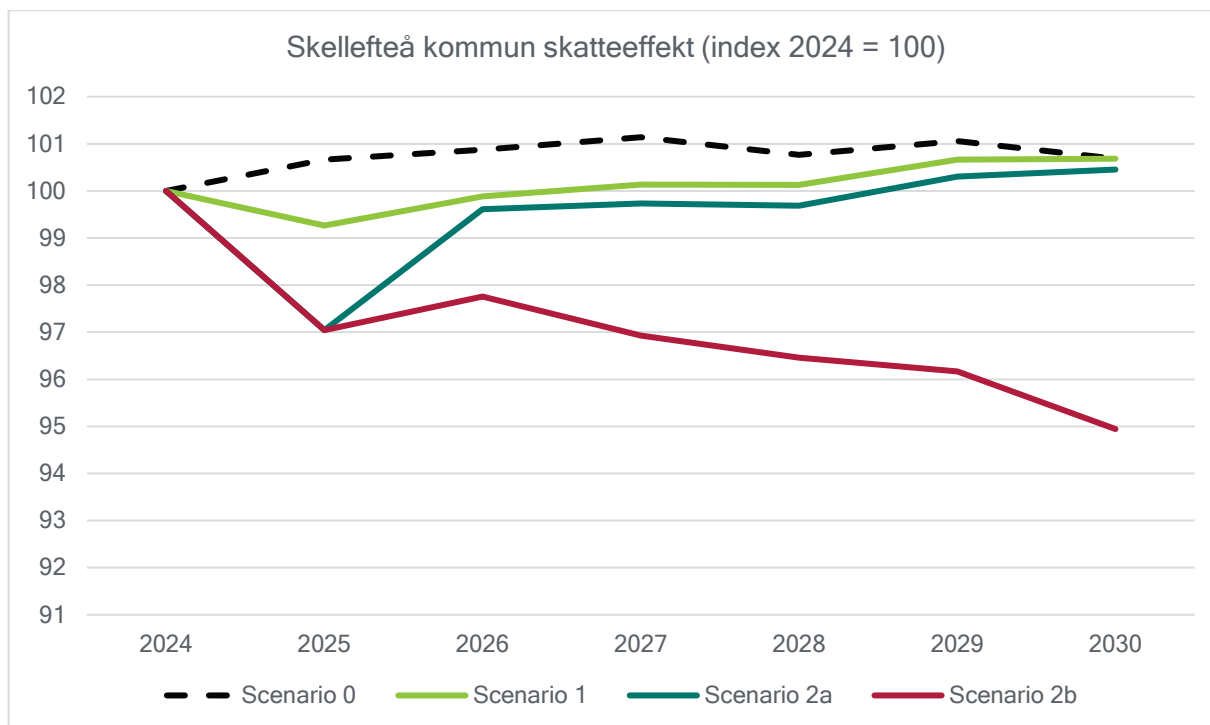
(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

För Region Västerbotten motsvarar 1 procent av skatteunderlaget inklusive inkomstutjämningsdelen i det kommunala skatteutjämningsystemet för regionerna ungefär 94 mkr ([Prognosunderlag, regioner | SKR](#)). Det betyder att Region Västerbotten riskerar att ha ett skatteunderlag 2030 som är cirka 280 mkr lägre med scenario 2b jämfört med övriga scenarier. Till det kommer även kommunernas minskade skatteunderlag.

Som i de övriga effektmodelleringarna är effekterna för Skellefteå kommun mer påtagliga än för länet. Här ser vi att vi i alla tre scenarier får ett minskat intäktsunderlag under 2025. Störst minskning får vi i scenarierna 2a och 2b, där intäkterna förväntas minska med hela 3 procent under 2025, jämfört med 2024. I scenario 1 stannar minskningen på knappt 1 procent.

I scenarierna 1 och 2a återhämtar sig intäkterna relativt snabbt och ligger 2026 bara några tiondels procent under nivån för 2024. Scenario 2b däremot återhämtar sig något men når inte upp till 98 procent av dagens nivåer. Under följande år ligger utvecklingen relativt still i Scenarierna 1 och 2a, dvs. vi får inte se annat än en mycket marginell ökning av kommunens skatteintäkter fram till 2030, I scenario 2b krymper skatteintäkterna under hela perioden och förväntas vara hela 5 procent lägre än 2024 vid periodens slut 2030.

Figur 12 Scenarioberäkning utveckling av kommunens skatteintäkter i Skellefteå kommun, index, 2024=100.

(Källa: Egna beräkningar med stöd i Raps)

För Skellefteå kommun motsvarar 1 procent räknat på skatteunderlaget inklusive inkomstutjämningsdelen i det kommunala skatteutjämningsystemet ungefär 53 mkr räknat på nivån 2024 ([Prognosunderlag, kommuner | SKR](#)). Om Skellefteå kommuns skatteunderlag skulle minska med 5 procent, som vi räknar med i scenario 2b, skulle det betyda ett minskat underlag för år 2030 om 265 mkr jämfört med idag och jämfört med i de övriga scenarierna.

Akkumulerat under perioden 2024 - 2030 skulle det kunna betyda att Skellefteå kommun i scenario 2b skulle riskera att förlora ungefär 1 miljard kronor i skatteintäkter jämfört med om intäkterna hade legat kvar på dagens nivå. Jämfört med referensscenariot skulle inkomstförlusterna för hela perioden uppgå till mer än 1,2 mdr kronor.

Andra effekter

I detta avsnitt tar vi upp resultat från en mer kvalitativ analys. Dessa handlar om två huvudtyper av effekter, för det första en typ av följd effekter av framför allt konkursscenarierna, där också andra företag skulle drabbas och riskera konkurser som i sin tur påverkar den lokala och regionala ekonomin, för det andra mer subtila effekter som har med det förtroende som både företag och kommuner i hög grad är beroende av för att säkra en gynnsam utveckling.

Följd effekter som inte hanteras i scenarierna

Raps-beräkningarna ovan inkluderar de framtida indirekta effekterna av en "negativ investering", såsom i fallet med Northvolt Ett och denna analys. Däremot ingår inte den skada som andra företag redan kan ha lidit i och med konkursen i Northvolt expansion eller en eventuell konkurs i Northvolt. En konkurs kan således slå mot regionala leverantörer som i värsta fall skulle kunna innebära att dessa försätts i konkurs. Därmed minskar den lokala och regionala aktiviteten med mer än den skulle ha gjort om vi "bara" räknade med framtida uteblivna intäkter från Northvolt.

För att analysera riskerna för sådana följd effekter har vi analyserat fordringar och fordringsägare i konkursen omfattande Northvolt Expansion. Huvudfrågan är vilka lokala och regionala leverantörer som finns bland fordringsägarna och om deras fordran av en sådan omfattning att den riskerar framtiden för leverantörsbolaget? Därutöver har vi även bedömt omfattningen av den verksamhet dessa företag bedriver, med frågan, vilken betydelse har det för den lokala och regionala ekonomin om dessa företag inte överlever?

I en analys av konkursboet för Northvolt expansion hittade vi 11 fordringsägare med säte i Västerbotten. Utöver dessa finns också ett företag med säte i Stockholm, men med en betydande del av verksamheten och antalet anställda i Skellefteå (Away Group). Dessutom finns flera fordringar från kommunägda Skellefteåkraft och från kommunkoncernen för Skellefteå kommun. Fordringarnas storlek för dessa företag varierar mellan något tusental kronor upp till nästan 450 mkr.

Den största enskilda fordran står Away Group för, med en fordran på 448 mkr. Away Group har sitt säte i Stockholm, men verksamheten i Skellefteå är en huvuddel av bolagets verksamhet. Bolagets affärsidé är att erbjuda modulboenden vilket också är det man gjort i förhållande till Northvolt Skellefteå. Bolagets verksamhet har vuxit kraftigt, i synnerhet mellan 2023 och 2024 då omsättningen ökat från 16 till 84 mkr. Antalet anställda uppgick till 18. Vår bedömning är att effekten för Away Group sannolikt är betydande, grundat på fordrans storlek i relation till bolagets omsättning.

Andra stora fordringsägare är Skellefteåkrafts bolag som tillsammans har fordringar på Northvolt expansion motsvarande drygt 10 mkr. Här är vår bedömning att de här bolagen har en omsättning som är så pass stor att dessa fordringar inte kommer att äventyra bolagens framtid. Detsamma gäller också kommunkoncernens fordringar.

Bland de övriga fordringsägarna finner vi tre som har fordringar som överstiger 10% av företagens årsomsättningar för senast tillgängliga år. Dessa tre företag har sammanlagt cirka 25 anställda. Vår bedömning är att effekterna för dessa tre bolag riskerar att vara betydande.

Detta betyder att tre regionala företag, ett företag med säte utanför regionen och sammanlagt ett fyrtiotal anställda i regionen påtagligt påverkas av konkursen i Northvolt expansion. I dagsläget är det inte känt vilka fordringsägarna i Northvolt AB är. Det är vår bedömning att det sannolikt inte finns större regionala fordringsägare bland dessa, jämfört med vad som är fallet i Northvolt Expansion. Vår samlade bedömning är att det därför kan vara någonstans i storleken 40 - 80 ytterligare anställda i regionen som kommer att drabbas av dels den beslutade konkursen i Northvolt Expansion och av en rekonstruktionsuppgörelse alternativt konkurs i Northvolt.

Detta bedöms addera till utvecklingen i de analyserade scenarierna ovan, men kommer inte att på något avgörande sätt förändra utfallet i de tre scenarierna som analyserats ovan.

Effekter på förtroenden

En risk i den utveckling vi nu ser för Northvolt handlar om skadade förtroenden. Man kan tala om att förtroendet skadas på flera olika sätt, genom den situation Northvolt hamnat i.

Det första, och mest uppenbara, handlar om förtroendet för Northvolt som företag. Skulle rekonstruktionen lyckas och Northvolt fortsätta som bolag kommer förtroendet för bolaget vara skadat för lång tid. Detta kommer att påverka Northvolts möjligheter att få tillgång till kapital och att göra affärer med t.ex. leverantörer. Man kan se det som att framtida leverantörer kan komma att kräva en "riskpremie" för att göra affärer med ett Northvolt som kommit ut på fötter från rekonstruktionsprocessen. En sådan riskpremie kan handla om olika typer av sämre villkor än vad andra kunder skulle få, t.ex. högre priser, krav på tidig betalning eller krav på garantier av olika slag. Detta kan naturligtvis innebära att Northvolts konkurrenskraft riskerar att försvagas.

Den andra typen av förtroendeskada är den som kan drabba "hela branschen", som i det här fallet skulle kunna avgränsas på olika sätt. Förstås kan den påverka förtroendet för andra batterirelaterade företag, men risken är också påtaglig att Northvolts rekonstruktion eller konkurs kan påverka andra företag inom vad som brukar kallas för "grön omställning". Effekterna kan i det fallet bli desamma som beskrivits för Northvolt ovan, dvs. att man drabbas av någon form av riskpremie.

En tredje typ av förtroendeskada skulle kunna drabba det geografiska området, kanske då framför allt Skellefteå kommun. Det vill säga att en rekonstruktion eller konkurs i Northvolt skulle leda till ett skadat förtroende för andra företag i kommunen. Logiken bakom en sådan effekt är att leverantörer bedömer att effekten av Northvolt skulle kunna innebära att flera företag i kommunen får problem och därmed ses som en ökad risk i en affärsrelation. Även här skulle detta kunna yttra sig i någon form av riskpremie.

En kombination av den andra och tredje typen av skadat förtroende handlar om förtroendet för "den gröna omställningen i norra Sverige", där företag kopplade till "grön omställning" i de nordliga länen skulle kunna råka ut för ett sådant minskat förtroende med krav på riskpremier från leverantörer till dem.

Man kan även se att kommunen och regionen i mer allmän mening riskerar att drabbas av den förtroendeskada som Northvolts problem orsakar. Det skulle kunna innebära att färre vill flytta till (eller bo kvar i) kommunen eller regionen då detta förknippas med en högre risk. Detta kan sägas gälla såväl på individ- som på företagsnivån.

Det är svårt att värdera både risken för och konsekvenserna av sådana förtroendeskador. Sannolikt är de beroende av den fortsatta utvecklingen i Northvolt, liksom även av hur andra större projekt inom grön omställning utvecklas. En viktig faktor kommer att vara osäkerheten för den framtida utvecklingen. En långvarig osäkerhet riskerar att få mer långsiktiga negativa följder för förtroendet.

Även politiken påverkar det framtida förtroendet. Insatser för att stärka Sveriges konkurrenskraft gentemot framför allt Kina och USA, eller för att minska det kommunala risktagandet i samband med större investeringar, skulle vara sätt att minska osäkerheten kring den svenska fortsatta omställningen och därmed också bidra till att minska konsekvenserna av de förtroendeskador som branschen och regionen nu drabbats av. Lokalt och regionalt kan också insatser för att stödja dem som varslas eller företag som drabbas av konkursen bidra till att minska den framtida förtroendeskadan.

Slutsatser och rekommendationer

Northvolt har ansökt om rekonstruktion i USA och genomgår för närvarande en sådan process. Rekonstruktionen kan dock följas av en konkurs, där två olika huvudvägar för framtiden återstår - antingen att en ny ägare tar över fabriken i Skellefteå eller att tillgångarna säljs och fabriken läggs ned.

I detta uppdrag har vi studerat tre scenarier, ett som utgår från att rekonstruktionen lyckas och att arbetet mot full produktion snabbt kan fortsätta, ett där Northvolt under 2025 tvingas i konkurs men att verksamheten relativt snart kan tas över av en annan ägare och att arbetet mot full produktion kan fortsätta samt ett där Northvolt går i konkurs och verksamheten i Skellefteå upphör.

Vi har med utgångspunkt i en regional analys- och prognosmodell (Raps) studerat utvecklingens effekter på sysselsättning, befolkningsutveckling, regional ekonomi och skatteunderlag.

Tabellen nedan sammanfattar några av de viktigaste resultaten från scenariomodelleringen för perioden i sin helhet, uppdelat på Skellefteå kommun och Västerbottens län. Som framgår är ett scenario med konkurs och nedläggning (Scenario 2b) det som ger de största samlade effekterna. I det scenariot förväntas sysselsättningen minska med drygt 3 700 personer, befolkningen med drygt 4 250 och skatteintäkterna med 267 mkr räknat för år 2030 jämfört med 2024 i Skellefteå kommun. I Västerbottens län handlar det istället om att ökningarna blir mindre än de annars skulle ha varit. Här bör noteras att den ackumulerade effekten (för samtliga sex analyserade år) av påverkan på skatteintäkterna för Skellefteå kommun enligt scenario 2b kan komma att uppgå till omkring 1 mdr. kronor i minskade intäkter.

Tabell 3 Samlade effekter, förändring scenario för scenario, skillnaden i utveckling 2024 - 2030

Scenario	Sysselsättning, antal		Befolkning, antal		Skatteintäkter, mkr.*	
	Skellefteå	Västerbotten	Skellefteå	Västerbotten	Skellefteå	Region Västerbotten
1	- 363	+ 8 112	+ 271	+ 11 181	+ 36	+ 405
2a	- 497	+7 948	+ 98	+ 10 814	+ 24	+ 393
2b	- 3 712	+ 4 015	- 4 253	+ 1 995	- 267	+ 100

*Skatteeffekten i absoluta tal är beräknad för Region Västerbotten. Även övriga kommuner i regionen påverkas.

För Skellefteå kommun kan man alltså förvänta sig en påtagligt negativ, långvarig och i flera avseenden tilltagande negativ påverkan av framför allt Scenario 2b, dvs. av en nedläggning av fabriken i Skellefteå. Denna påverkan slår brett mot hela kommunen, såväl mot sysselsättning, befolkningsutveckling som mot kommunens ekonomi.

Effekterna är relativt lika för de olika variablerna, vilket i hög grad förklaras av att de är inbördes beroende och uppvisar en hög grad av samvariation. Generellt gäller också att effekterna av en rekonstruktion (scenario 1) och en konkurs med ny ägare (scenario 2a) är relativt lika, med en relativt begränsad och tillfällig nedgång under 2025 - 2026, som sedan följs av en relativt snabb

återhämtning. Effekterna av konkurs med nedläggning (scenario 2b) är mer omfattande och långvarigt negativa.

Jämför vi utvecklingen i scenario 1 och 2a med den vi skulle ha haft om Northvolt hade kunnat fortsätta enligt tidigare planer (referensscenariot) så är slutsatsen att skillnaderna främst gäller i det kortare perspektivet medan varken en rekonstruktion eller konkurs med ny ägare snabbt på plats långsiktigt innebär någon större skillnad mot tidigare planerad utveckling. Här är det dock viktigt att påminna om effekterna av eventuella följdkonkurser eller förtroendeskador som diskuterats ovan.

Generellt är slutsatsen att det är av största vikt att undvika scenario 2b - en konkurs och nedläggning. Skillnaderna mellan scenario 1 och 2a - lyckad rekonstruktion och konkurs med nya ägare - är små i de kvantitativa analyserna, men kan förstås variera när det gäller de förtroendeskador vi diskuterat ovan. Detta aktualiserar behovet av att vidta åtgärder för att så långt som möjligt mildra effekterna av sådana förtroendeskador.

Handlingsutrymmet för kommun och region är på många sätt begränsat i den här typen av skeenden. Men det finns viktiga åtgärder att vidta, främst för att minska risken för scenario 2b och för att minska effekterna av följd effekter och förtroendeskador.

För att undvika ett scenario 2b är en av de viktigaste faktorerna att säkerställa att produktionen kan fortsätta (att uppskalningen kan fortsätta) och då är det avgörande att så många som möjligt i personalen väljer att förbli anställda. Att ha en "nästan" fungerande fullskalig produktionsanläggning är ett av de starkaste argumenten för att skapa förutsättningar för Northvolt att fortsätta eller för att en ny ägare ska vara beredd att ta över i samband med en utlöst konkurs. Kommunen, regionen och andra involverade parter bör därför nyttja alla möjligheter man har för att så många som möjligt ska välja att stanna kvar som anställda i Northvolt och i Skellefteå under rekonstruktionen.

I samband med detta är det viktigt att notera den situation som gäller för många av de anställda i Northvolt och som skiljer sig från när kriser drabbar sedan länge etablerade företag. I Northvolt är många av de anställda i Sverige på tidsbegränsade arbetstillstånd. Detta gör det förstås svårare att få människor att välja att stanna kvar i en situation som den som nu har uppstått.

Kommunen, regionen och andra involverade parter bör också verka för att minska de olika typer av följd effekter och förtroendeskador som utvecklingen hittills har utlöst.

Ett sätt kan vara att stödja de fordringsägare som drabbas av konkurs eller rekonstruktion med den typen av stöd som för närvarande erbjuds små och medelstora företag av regionen. Analysen av konkursboet vid Northvolt expansion visar att flera drabbade företag också finns i angränsande län, varför någon form av utvidgat stöd skulle kunna bidra till minskade förtroendeskador.

Långsiktigt är det viktigt att åter söka stärka förtroendet för Skellefteå och Västerbotten, genom att fortsätta planeringen för framtida investeringar i den gröna omställningen. Det är också av stor vikt att både kommunen och de regionala myndigheterna har en beredskap för att kunna hantera även ett scenario 2b. I det sammanhanget kan också förberedande kontakter med regeringen krävas.

Slutligen finns flera frågor att lyfta i dialog med regeringen och som berör hanteringen av de förtroendeskador som uppstått för framför allt investeringar i den gröna omställningen. Dessa handlar bl.a. om riskfördelningen mellan stat och kommun i samband med stora investeringsprojekt. Här finns också en fråga om hur staten med exempelvis kreditgarantier kan

minska behovet av en riskpremie från framtida leverantörer i den gröna omställningens investeringar i Skellefteå och i Sverige generellt.